

Stakeholdersbijeenkomst Afsluitdijk

Kornwerderzand, 2 februari 2017

Dit is een korte weergave van de vragen en suggesties die gemaakt zijn tijdens de informerende stakeholdersbijeenkomst Afsluitdijk op 2 februari 2017. De presentaties en aanwezigheidslijst zijn te vinden op www.denieuweafsluitdijk.nl/documenten.

Onderdeel samenwerkingsverband De Nieuwe Afsluitdijk

Presentatie Stand van zaken programma De Nieuwe Afsluitdijk

door Jan Doornbos

Ruurd Gaastra, wanneer de realisatie van de voetgangersbrug.

Antwoord. Naar verwachting eind dit jaar wordt de voetgangersbrug naar de vismigratierivier gerealiseerd. De financiële besluitvorming is in het najaar.

Van Dijk, IJsselmeer vereniging, geeft aan dat de vis het onderschoven kindje is. Verzoek om dit meer mee te nemen in bijv. de aanbestedingen.

Antwoord. Naast DNA zijn er ook andere projecten van overheden op het IJsselmeer. In een agenda/programma voor het IJsselmeer zouden deze vraagstukken aan de orde kunnen komen. Vanuit provincie zal er bij Min. I&M geïnformeerd worden.

Gerard Manshanden van Fishflow Innovations geeft aan dat de vismigratiemaatregelen van Rijkswaterstaat zoals de vispassage en visvriendelijk spuien succesvol zijn.

Presentatie Kansen voor internationaal toerisme

door Gertjan Elzinga

De heer Eric Lakenman van de Politie Noord-Holland geeft aan dat er veel bereikbaarheidsproblemen zijn op de Afsluitdijk. Wat zijn er voorspellingen van de aantallen toeristen m.b.t. tot de hulpdiensten?

Antwoord. De passages zitten op 16.000 per dag. De helft van wegcapaciteit is nu benut. Veiligheid wordt besproken met RWS en DNA. De Kazematten ontvangen 14.000 gasten per jaar. Er worden 100.000 bezoekers verwacht per jaar voor het Waddencentrum.

Het draaien van de bruggen bij KWZ en Den Oever zorgt voor veel oponthoud. Is er ook overwogen om de brug te verhogen (zoals tussen Denemarken en Zweden) zodat dit niet meer nodig is?

Antwoord. In de verkenning voor de schutssluisen en bruggen is een keuze gemaakt. Uit de kosten-baten analyse is gekomen dat verhoging van de bruggen niet loont. Doorgang is voornamelijk nodig voor de bruine vloot en zeiljachten. Daarvoor kun je geen hoge brug realiseren of een naviduct. Ook vanuit omgevingskwaliteit is het geen gewenste oplossing.

Daarnaast nemen wachttijden alleen toe in het hoogseizoen. Daarbuiten is de wachttijd beperkt door minder aanbod van scheepvaart.

Daarnaast zijn er drietal maatregelen genomen om de storingen in de bruggen te beperken. Door goed beheer en onderhoud uit te voeren wordt de kans op storingen verkleint. Ook zijn er maatregelen genomen om snel te kunnen handelen bij een storing.

Presentatie Ontwerp gebouw Afsluitdijk Wadden Center (AWC)

Door architect, Doeke van Wieren

Een uitleg wordt gegeven op het ontwerp en de inrichting van het gebouw. De bouw zal dit voorjaar starten.

Naar aanleiding van vragen worden de volgende reacties gegeven:

Er is geen uitzicht op het monument op de dijk, dat is te ver weg. Er komt wel een verwijzing over en weer.

De landschapsontwerper heeft in zijn ontwerp door middel van dijkes de geparkeerde auto's aan het zicht onttrokken.

Er komen voorzieningen in het center voor de watersporters zoals een toilet en een buitendouche. Er wordt onderzocht of er vanuit het AWC een veerdienst naar de vismigratierivier kan komen.

In de materialiseren is gestreefd naar extra dichte oppervlakten van de elementen van het gebouw om vervuiling te voorkomen. Daarnaast zal er periodiek onderhoud plaatsvinden om het aangehechte vuil te verwijderen.

De diensten/calamiteitenweg is voldoende ruim voor het opstellen van een blusvoertuig/hulpdiensten. Er is een aparte leiding voor het aanvoeren van bluswater. De lift is voldoende ruim om een brancard horizontaal te bergen/vervoeren.

Presentatie Inrichting Afsluitdijk Wadden Center (AWC)

door exploitant Bert Kranendonk

Projecten van DNA, Unesco werelderfgoed Waddenzee maar ook de andere inhoudelijke projecten kunnen in de expositieruimte aan de orde komen. Op die manier moet er een verbinding ontstaan met de regio.

Als er 100.000 personen per jaar worden verwacht, dan zijn dat 15.000-18.000 per maand. Dan kom je in de rij te staan bij attracties.

Antwoord. De spanningsboog is meestal 5 kwartier voor een attractie. Daarnaast wordt het mogelijk om van de voren tickets bestellen om bijv. op verschillende tijden het center te bezoeken met verschillende prijskaartjes.

Wat wordt de verwachting van de werkgelegenheid in het AWC?

Antwoord. De directe werkgelegenheid is 20-30 personen. Indirect is het afhankelijk van de samenwerking met andere partijen.

Presentatie Sluis Kornwerderzand

door Wim Boogholt

Waarom wordt advies aan Cie. MER gevraagd nadat hij al ter inzage is gelegd.

Antwoord. De Cie. MER gebruikt de zes weken ter inzage termijn om het plan te beoordelen. De procedure is gewijzigd.

Is er rekening gehouden met een eventuele railverbinding?

Antwoord. Het gebruik van een trein over de Afsluitdijk is qua exploitatie te laag om rendabel te zijn.

Watersportverbond. Is er beleid welke schepen er straks door welke kolk gaan?

Antwoord. Het regiem zal bepaald worden door de beheerder, RWS. Wellicht is het een optie om de recreatievaart zou door de kleine kolk te halen. Al is de realiteit dat het vaak gemixt gaat.

Gekozen wordt voor verruiming van Kornwerderzand omdat de route via IJmuiden meerdere (en dus duurdere) bottlenecks kent.

Hoe voorkom je hinder voor de scheepvaart? Zou je een fasering kunnen bedenken max. uittrek om alles te kunnen realiseren?

Antwoord. Er wordt gekeken hoe de hinder beperkt kan blijven. Vanuit de beroepsvaart komt er een beperking. Een of twee seizoenen worden er beperkingen verwacht.

Waarom is opwaardering van de kleine sluis geen alternatief? Vanuit historisch perspectief moet de kleine kolk als moment bewaard worden. Bovendien zou de voorhaven ook drastisch moeten worden aangepast wat sterk kostenverhogend werkt.

De planning moet nog met RWS besproken worden maar de regio zou graag in 2017 de procedures doorlopen. In 2018 kan dan gewerkt worden aan het contract en de technische voorbereiding. In 2019 start werk. Einde werk 2021.

Presentatie Duurzame energie 1

door Douwe Faber

Vanuit het programma duurzaamheid wil men samen met het Rijk en provincie de komende jaren meer duurzame projecten op de dijk realiseren. Het Rijk richt zich meer op de productie met 'proven technology'. DNA zet meer in op innovaties en de technieken van de toekomst. De Afsluitdijk zou een 'living lab' kunnen worden. De mogelijkheden worden nu onderzocht. Om het Living lab te laten slagen moet ook de communicatie worden aangepast zodat nog meer innovatieve bedrijven deel willen nemen aan DNA. We moeten beter laten zien wat hier gebeurt.

Nu volop in gesprek met Tennet en Liander over elektrificering van de Afsluitdijk. Na het 1^e kwartaal 2017 komt er meer duidelijkheid. Realisatie neemt 1-2 jaar in beslag. Aan de Friese zijde zijn er synergiemogelijkheden. Aan Noord Hollandse zijde is het technisch geregeld maar zijn er nog een aantal juridisch-administratieve zaken die uitgezocht moeten worden.

Onderdeel Rijkswaterstaat

Presentatie duurzame energie 2

door Lukas Meursing van Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat ziet het als zijn opgave om de Afsluitdijk -ook als straks pompen ingebouwd worden- energieneutraal tot stand te brengen. Naast de inzet van DNA voor een 'living lab' voor duurzame energie, wil Rijkswaterstaat gelegenheid geven om vooral zonne-energie op te wekken op de Afsluitdijk en op de Koppen. Het gaat om realisatie op rijksgronden, bijvoorbeeld bij de knooppunten van de A7 bij Den Oever en Zurich en om nog beschikbare ruimten op en bij de Afsluitdijk.

Ook Windenergie is bruikbaar in de opgave duurzame energie op de dijk. De te veel opgewekte energie kan genereerd worden voor de pompen. Daarnaast kijk naar Liander ook naar overspanning. Vanuit Noord-Holland wordt gekeken naar meer mogelijkheden voor duurzame energie. Dit wordt meegenomen in de onderzoeken.

RWS wil zelf water- en zonenergie opwekken, niet inkopen. Blue Energy is een proefopstelling, dat duurt nog 10 jaar. Gezien de locatie, blijkt het zoute water uit de Waddenzee komt is niet zout genoeg voor Flow Water.

Grootschalige windenergie is nu nog te kostbaar. Met Blue Energy en Tocardo zou een drukcabine mogelijk zijn. Cabines zouden bijv. ook als pomp gebouwd kunnen worden. In de aanbesteding wordt gevraagd om met innovatieve oplossingsrichtingen te komen.

Vraag 1 Energievorm

Wat vindt u van de keuze van de zon? Diverse aanwezigen zeggen de keuze voor zonne-energie te kunnen begrijpen. Er zijn ook vragen. Kan niet beter gebruik worden gemaakt van windenergie. Daarvan is genoeg beschikbaar als het hard waait en waarschijnlijk ook de pompen volop aan staan? Biedt windenergie dan niet meer zekerheid dat er voldoende elektriciteit beschikbaar is?

Antwoord: Rijkswaterstaat wil zelf zorgen voor een energie neutrale dijk, en dus niet leunen op een ander project, dat bovendien als in geboekt bij de nationale energiedoelstelling. Verder is sprake van een saldobenadering. Als de pompen draaien zal altijd stroom van het elektriciteitsnet nodig zijn. De bron is afhankelijk van de beschikbaarheid, als er windenergie over is, zal dat heel goed windenergie kunnen zijn. Los van de duurzame bron, stelt Rijkswaterstaat hoge eisen aan de bedrijfszekerheid van de pompen.

Zijn zonnepanelen toe te passen op de dijk, langs de weg of in de weg?

Antwoord. De huidige zonnepanelen belemmeren de gras- en wortelgroei onder de panelen. Zonnepanelen op de dijk tasten daardoor de stevigheid van de graszode aan – dat is niet goed voor de waterveiligheid. Uit de zaal wordt gemeld dat er proeven lopen met lichtdoorlatende panelen die de grasgroei niet belemmeren. Mogelijk behoort toepassing op de dijk in de toekomst wel tot de mogelijkheden. Verder zijn er licht adsorberende panelen, die prima naast een verkeersweg toepasbaar zijn omdat er geen schittering is. Een andere ontwikkeling is de solar road, waarin de weg direct ook zonnepaneel is. De kosten zijn nog wel heel hoog.

Vraag 2 Locatie

Waar ziet u de beste mogelijkheden van zon?

- De Knopen op de dijk en de Koppen (de aansluiting met Noord-Holland en Fryslân, komen als locaties logisch over. Ook wordt gevraagd om niet de dijk niet helemaal vol te leggen met panelen en altijd te zorgen voor een goede landschappelijke inpassing. Plaatsing dicht bij de bewoning op Kornwerderzand bij de kazematten is niet gewenst. Ook wordt gesteld dat zonnepanelen niet als prestigeproject moet worden gezien – gemeenschapsgeld moet immers zorgvuldig worden benut.

Vraag 3 Gevolgen

Wat vindt u eventuele onwenselijkheden?

- Energieneutraal is goed, het hoofdoel is en blijft echter waterveiligheid. Hier is in het ontwerp rekening mee gehouden.

Antwoord: De pompen worden met een robuuste verbinding aangesloten op het

elektriciteitsnet vanuit Noord-Holland. Dit staat los van de duurzame energieopwekking. Primair staat RWS aan de lat voor de veiligheid. Daarbij is ook aandacht voor gevoeligheid voor terrorisme.

Ongewenst is ook dat het landschap wordt aangetast. Nodig is daarom voldoende aandacht voor de landschappelijke inpassing.

Vraag 4 Kansen

Welke kansen ziet u?

- Robuuste koppeling aan het elektriciteitsnet in Noord-Holland – denk daarbij aan de aansluiting op Agriport.
- Prikkel de aannemer van het project Afsluitdijk om te innoveren.
Antwoord: De marktpartijen wordt gevraagd om met vernieuwende oplossingen te komen.
- Kijk ook naar de verdere toekomst en koppel de energieopwekking aan bijvoorbeeld toekomstige wensen vanuit verkeersveiligheid om de weg te verwarmen en te verlichten.
Antwoord: Aanpassingen aan de A7 zitten niet in het huidige project. De Afsluitdijk is ook niet leidend voor innovatie op het Nederlandse wegennet. Op dit moment houdt Rijkswaterstaat dan ook geen rekening met deze toekomstwensen.

Presentatie ontwikkeling project Afsluitdijk

door Joost van de Beek van Rijkswaterstaat

De aannemer wordt naar verwachting in het eerste kwartaal van 2018 geselecteerd. Start realisatie is eind 2018 voorzien waarop er vervolgens circa vier bouwjaar volgen.

Presentatie onderhoudswerkzaamheden in 2017

door Cecile Haffmans van Rijkswaterstaat

Er zijn geen opmerkingen of vragen. De plannen gelden voor beide sluisen (Den Oever en Kornwerderzand).

Presentatie Icoon Afsluitdijk

door Rob Termaat van Rijkswaterstaat

Opmerking: het IJsselmeergebied is een van de donkerste gebieden van Nederland. Dit is belangrijk. Zijn er geen andere mogelijkheden om de Afsluitdijk in het licht te zetten? Houd de Afsluitdijk donker!

Antwoord: Er wordt geen actief licht gebruikt door Daan Roosegaarde. Er wordt bijv. gebruik gemaakt van het licht van koplampen. Er komen geen extra lichtbronnen. De veiligheid op de weg blijft gewaarborgd. Het valt op, maar leidt niet af. Sommige zaken zijn eenmalig of tijdelijk, zoals de vliegers en de algen. De poortgebouwen zijn voor een langere periode van bijv. 10 jaar.

Mogelijk wordt de algen tentoongesteld in de Kazematten.